

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.211/2009/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kókai Mihály ügyvéd (5000 Szolnok, Ady E. u. 14. szám) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a Dr. Tóta Áron ügyvéd (5000 Szolnok, Ady E. u. 14. szám) által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 8. P. 21.313/2007/9. sorszámu ítélete ellen az alperes által 10. sorszám alatt előterjesztett és 12. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy az alperes által az államnak megtérítendő kereseti illeték összege helyesen: 311.880 (Háromszáztizenegyezer-nyolcszáznyolcvan) forint, és kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra térítsen meg az államnak 21.540 (Huszonegyezer-ötszáznegyven) forint kereseti illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy külön felhívásra térítsen meg az államnak 311.880 (Háromszáztizenegyezer-nyolcszáznyolcvan) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperes a felperes beltágja. A felperes 2005. február 21. napjától felszámolás alatt áll. A felszámolási eljárás során az APEH 2004. január 1-től 2005. február 17. napja közötti időszakra terjedően tevékenység lezáró ellenőrzést végzett, és megállapította, hogy a felperes pénztárában a felszámolás kezdő időpontjában 5.198.000 Ft összegnek kellett volna lennie.

A Szolnoki Városi Ügyészség a felszámoló biztos büntetőfeljelentése alapján az alperessel szemben csődbűncselekmény miatt indított nyomozást bizonyítottság hiányában megszüntette. Határozatának indokolásában a nyomozati iratok részét képező 2003. évi mérleg, a 2004. évi beszámoló és a 2004. évi főkönyvi kivonat elemzése alapján tényként állapította meg, hogy a 2004. üzleti év egyszerűsített éves beszámolója az előző évi, azaz a nyitótételeket nem tartalmazza, ahogyan a főkönyvi kivonat sem tartalmazza a 2003. évi zárótételeket. Ezen körülményekre figyelemmel - a cég könyvelési anyagainak, számláinak ismerete nélkül - csupán azt látta megállapíthatónak, hogy a 2003. évi egyszerűsített mérleg szerint 2003. december 31. fordulónapján a cég pénztárában 5.557.000 Ft készpénz volt, a könyvelési adat és a 2004. december 31-i fordulónappal készített éves beszámoló hiányában azt kétséget kizáróan bizonyítani nem lehetett, hogy a felszámolás kezdő időpontjában, 2005. február 18. napján a cég házi pénztárában ténylegesen 5.198.000 Ft pénzeszköz volt-e.

A fizetési meghagyással indult és alperesi ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes leszállított keresetében az alperest 5.198.000 Ft tőke és ennek 2005. február 18. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint perköltség viselésére kérte kötelezni az adóhatóság vizsgálati megállapítására és a vizsgálat alapjául szolgáló bizonylatokra alapozva.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy 2004. augusztus 3-án a felperesi társaságból a kültaggal együtt kiléptek, az iratokat, alpbizonylatokat, számlákat átadták az új tagoknak, s neki nem róható fel, hogy a változás cégbíróági átvezetése nem történt meg. **TB** könyvelő tanúvallomásával is igazoltan több milliós nagyságú tagi kölcsönt nyújtott a felperesnek, melynek kivétele is megtörtént, amelyre vonatkozó bizonylatokat feldolgozatlanul egy dossziében tárolták. Ezért a felszámolás kezdő időpontjában nem volt meg a pénztárban a keresetben követelt összeg. Kérte figyelembe venni, hogy a felszámoló biztos tanúmeghallgatása és az APEH-nek a bíróság megkeresésére írt válaszlevele szerint is a tagi kölcsön kivehető. Nyomatékosan kérte javára értékelni a nyomozás megszüntetés tényét és a határozat megállapítását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest a felperes javára 5.198.000 Ft tőke és ennek 2005. február 18. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű kamata, valamint 194.950 Ft perköltség 15 napon belüli megfizetésére, s az állam javára 334.400 Ft feljegyzett illeték megtérítésére.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján az alperesre hárult annak bizonyítása, hogy a felszámolás elrendelésekor a felperes a pénztárában nem rendelkezett a leszállított keresetben érvényesített 5.198.000 Ft készpénzzel. Az alperesnek az APEH-vizsgálat során és a perben tett nyilatkozatai, az APEH-ellenőrzés eredménye és vizsgálati anyaga, a perben meghallgatott **TB** könyvelő tanúvallomása együttes mérlegelése eredményeként arra a megállapításra jutott, hogy az alperes a bizonyítási kötelezettségét sikerrel nem teljesítette. A könyvelésnek, nyilvántartásnak tartalmaznia kell a tagi kölcsön összegét. A perben nem álltak rendelkezésre olyan számviteli adatok, amelyek a tagi kölcsön nyújtását és annak jogszerű

visszafizetését igazolták volna. **TB** könyvelő nyilatkozatából arra a következtetésre jutott, hogy az alperes által a perben is elismerten a kereset összezszerűségét akár meg is haladó tagi kölcsön kifizetéssel a cég vagyonát nem a számviteli törvény és a Gt. szabályainak megfelelően csökkentették, mert a jogszabályoknak megfelelő eljárás esetén a könyvelésnek nem lett volna akadálya. Ezért bizonyítottnak találta, hogy az alperes az ügyvezetési kötelezettségeinek vétkes megszegésével a felperesi társaságnak a módosított keresetben megjelölt összegű kárt okozott, és az 1997. évi CXIV. törvény (rég. Gt.) 29. §-ának (1) bekezdése és a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése, valamint 301. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest a módosított kereset szerint marasztalta.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt az alperes élt fellebbezéssel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre állt adatokat, bizonyítékokat tévesen mérlegelve fogadta el tényként, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a társaság pénztárában 5.198.000 Ft-nak kellett lennie. Az APEH ezen megállapítása a Pp. 4. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a bíróságot nem köti, és az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget a nyomozást megszüntető határozat ezzel ellentétes megállapításának. Az elsőfokú bíróság ítélete azt sugallja, hogy a nyomozást megszüntető határozat ellenére bűncselekmény gyanúja merülhet fel vele szemben, s jöllehet a Pp. 4. §-ának (1) bekezdése alapján az ügyészség határozata a bíróságot nem köti, de ez már olyan fokú ellentmondás, ami alkalmas az állampolgároknak az igazságszolgáltatásba vetett bizalma megrendítésére és nagyfokú jogbizonytalanságot eredményez. Megítélése szerint az elsőfokú eljárásban kellően alátámasztotta, hogy a felperes által követelt összeg a társaság pénztárából kivételre került, így azt jogosan nem követelheti tőle.

Az ítéltőábla a fellebbezést a Pp. 256/A § (1) bekezdése f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság érdemi döntése ténybeli és jogi indokaira is kiterjedően törvényes és megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az alperes magatartására a nyomozást megszüntető határozat érdemi döntésének és indokolásának ellentmondó, az alperes esetleges büntetőjogi felelősségére utaló megállapításokkal nem élt. Az elsőfokú bíróság az alperes polgári jogi kártérítési felelősségéről határozott, ami mind tényállásában, mind a bizonyítási teherben és a bizonyítás sikertelenségének következményeiben különbözik a nyomozást megszüntető határozattal érintett bűncselekményért való büntetőjogi felelősségtől.

Az alperes által sem vitatott tény, hogy a fellelhető számviteli, könyvelési bizonylatok szerint a felperes pénztárában a felszámolás elrendelésekor 5.198.000 Ft-nak kellett volna lennie, s az nem vitásan nem volt. Az alperes **TB** könyvelő tanúvallomásaival is alátámasztotta ennek azt a magyarázatát adta, hogy 2004. júliusát megelőzően a

könyvelő összeszámolta a bevitt tagi kölcsönök összegét és azt ki is vették, több milliós, akár a keresetet is meghaladó összegben. A tagi kölcsön nyújtása és kivétele valóban nem jogellenes, arra azonban csak a számviteli szabályok betartásával kerülhet sor, és éppen az e téren megállapítható jogellenes mulasztás következtében a tagi kölcsön kifizetésének összege és jogszerűsége tényszerűen nem állapítható meg, a könyvelő tanúvallomása annak bizonyítására nem elégséges. Az alperes a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján a tagi kölcsön kifizetések összegére és jogszerűségére fennállt bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni, a felek sem az adóhatóság, sem a bíróság számára nem szolgáltatott olyan számviteli és könyvelési bizonylatokat, amelyek alapján az alperes által is elismert kivét jogszerűsége megítélhető lenne. Az alperes a kártérítési kötelezettség alól csak a kivét jogszerűségének bizonyítottasága esetén mentesülhetne, és e bizonyítási kötelezettségét a könyvelő tanúvallomásából is egyértelműen kitűnő számvitel fegyelem megsértése miatt nem tudja teljesíteni, ezért a felelősség alól nem mentesülhet. A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján ugyanis a jogellenesen kárt okozó csak akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Az elsőfokú ítéletben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a bizonylati fegyelem megsértése is az alperes ügyvezetési kötelezettsége vétkes megszegésének minősül. A büntetőjogi felelősséggel ellentétben tehát a polgári jogi kártérítési felelősség esetén a bizonyítatlanság sikertelenségének jogkövetkezménye a károkozót terheli, ami nem más, mint a kár megtérítésének kötelezettsége.

Az elsőfokú bíróság az alperes által felajánlott összes bizonyítási lehetőséget kimerítette, a tárgyalás berekesztésére történt figyelmeztetést követően az alperesnek további bizonyítási indítványa nem volt. Így az anyagi és eljárásjogi szabályokat megtartva törvényesen és megalapozottan hozta meg az alperest a módosított keresetben marasztaló döntését.

Az ítélet tábla a kifejtett indokokra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság a felperes személyes illeték-feljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt fellebbezési illeték utólagos megtérítéséről tévesen, a felperes kereset-leszállítását figyelmen kívül hagyva határozott. Ezért a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése II. fordulata alapján biztosított jogkörében az elsőfokú ítélet helybenhagyása mellett az alperes által megtérítendő kereseti illeték összegét a marasztalás összege alapján helyesbítette a rendelkező rész szerint, míg az eredeti és a leszállított kereset különbözete után az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 41. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel a felperest kötelezte a feljegyzett illeték megtérítésére.

A fellebbezési eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel, ezért javára az ítélet táblának perkoltségfizetéséről határoznia nem kellett.

A sikertelenül fellebbező és az elsőfokú bíróság által illeték-feljegyzési jog kedvezményben részesített alperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM. sz. rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és 15.§-ának (1) és (3) bekezdései alapján a fellebbezési illetéket is köteles az államnak utólag megtéríteni az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése alapján számított, a kereseti illetékkal azonos összegben.

D e b r e c e n, 2009. május hó 26.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Szabóné dr. Bélteky Erzsébet sk. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő